

ĐIỂM MỚI NỔI BẬT VỀ MỞ VÀ SỬ DỤNG TÀI KHOẢN BẰNG ĐỒNG VIỆT NAM ĐỂ THỰC HIỆN HOẠT ĐỘNG ĐẦU TƯ GIÁN TIẾP NƯỚC NGOÀI TẠI VIỆT NAM

NGUYỄN THỊ KIỀU TRINH

Nhằm mục tiêu nâng hạng và phát triển thị trường chứng khoán Việt Nam, đơn giản hóa thủ tục hồ sơ và tạo thuận lợi cho nhà đầu tư nước ngoài khi tham gia vào thị trường chứng khoán, ngày 29/4/2025, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam đã ban hành Thông tư 03/2025/TT-NHNN quy định về mở và sử dụng tài khoản bằng đồng Việt Nam để thực hiện hoạt động đầu tư gián tiếp nước ngoài tại Việt Nam (**Thông tư 03**), thay thế Thông tư 05/2014/TT-NHNN (**Thông tư 05**). Thông tư 03 có hiệu lực kể từ ngày 16/6/2025 và sẽ ảnh hưởng trực tiếp đến nhà đầu tư nước ngoài là tổ chức thành lập theo pháp luật nước ngoài và cá nhân có quốc tịch nước ngoài là người không cư trú thực hiện hoạt động đầu tư gián tiếp nước ngoài tại Việt Nam. Thông tư này có một số điểm mới nổi bật mà nhà đầu tư cần lưu ý như sau:

Thứ nhất, một trong những điểm mới quan trọng của Thông tư 03 là việc *đơn giản hóa quy trình, thủ tục mở tài khoản đầu tư gián tiếp*, góp phần gỡ bỏ rào cản và tạo điều kiện cho nhà đầu tư nước ngoài thực hiện hoạt động đầu tư gián tiếp nước ngoài tại Việt Nam. Cụ thể, trước khi Thông tư 03 được ban hành, mọi hoạt động về mở và sử dụng tài khoản bằng đồng Việt Nam để phục vụ cho hoạt động đầu tư gián tiếp nước ngoài tại Việt Nam phải tuân thủ quy định về mở và sử dụng tài khoản thanh toán và các quy định pháp luật khác có liên quan. Theo đó, Thông tư 17/2024/TT-NHNN (**Thông tư 17**) là văn bản quy định trực tiếp về việc mở và sử dụng tài khoản thanh toán của tổ chức, cá nhân tại tổ chức cung ứng dịch vụ thanh toán, trong đó có quy định **yêu cầu hợp pháp hóa lãnh sự** đối với các tài liệu do cơ quan có thẩm quyền của nước ngoài cấp trong hồ sơ mở tài khoản thanh toán.

Tuy nhiên, **Thông tư 03 hiện không còn quy định phải hợp pháp hóa lãnh sự** đối với các tài liệu, thông tin, dữ liệu bằng tiếng nước ngoài, tài liệu do cơ quan có thẩm quyền của nước ngoài cấp trong hồ sơ mở tài khoản đầu tư gián tiếp để thực hiện đầu tư trên thị trường chứng khoán Việt Nam đối với nhà đầu tư nước ngoài.

Cụ thể, tài liệu phải được công chứng, chứng thực phù hợp với quy định của pháp luật Việt Nam hoặc pháp luật nước ngoài trong vòng 12 tháng tính đến ngày ngân hàng được phép nhận hồ sơ. Ngân hàng được phép được thỏa thuận với khách hàng về việc dịch hoặc không dịch tài liệu ra tiếng Việt nhưng cần đảm bảo nguyên tắc các tài liệu, thông tin, dữ liệu bằng tiếng nước ngoài phải được dịch khi có yêu cầu của cơ quan có thẩm quyền; bản dịch phải có xác nhận của người có thẩm quyền của ngân hàng được phép hoặc phải được công chứng hoặc chứng thực.

Thứ hai, Thông tư 03 sửa đổi, bổ sung một số nguyên tắc khi mở và sử dụng tài khoản bằng đồng Việt Nam để thực hiện hoạt động đầu tư gián tiếp nước ngoài tại Việt Nam trên cơ sở kế thừa quy định tại Thông tư 05 và có điều chỉnh, thay đổi để đảm bảo phù hợp với các nội dung khác tại văn bản. Theo đó, Thông tư 03 vẫn kế thừa một số nguyên tắc từ Thông tư 05 như: (i) Giao dịch thu, chi liên quan đến hoạt động đầu tư gián tiếp của nhà đầu tư nước ngoài phải thực hiện thông qua tài khoản đầu tư gián tiếp là tài khoản bằng đồng Việt Nam của nhà đầu tư nước ngoài mở tại ngân hàng được phép, hay (ii) Số dư trên tài khoản đầu tư gián tiếp của nhà đầu tư nước ngoài không được chuyển sang tiền gửi có kỳ hạn và tiền gửi tiết kiệm. Đồng thời, Thông tư 03 đã bổ sung quy định về việc nhà đầu tư nước ngoài **không được mở tài khoản đầu tư gián tiếp chung** (có hai chủ thể trở lên cùng đứng tên mở tài khoản) để thực hiện hoạt động đầu tư gián tiếp nước ngoài tại Việt Nam. Thêm vào đó, các lệnh chuyển tiền liên quan đến hoạt động đầu tư gián tiếp nước ngoài tại Việt Nam của nhà đầu tư nước ngoài phải được **ghi rõ mục đích chuyển tiền** để ngân hàng được phép có cơ sở đối chiếu, kiểm tra, lưu giữ chứng từ và thực hiện giao dịch.

Bên cạnh các nội dung trên, Thông tư 03 cũng bổ sung quy định về một số **trường hợp ngoại lệ** nhà đầu tư nước ngoài **được mở thêm tài khoản đầu tư gián tiếp tương ứng với mã số giao dịch chứng khoán được cấp tại một ngân hàng được phép** để thực hiện hoạt động đầu tư gián tiếp nước ngoài tại Việt Nam. Chẳng hạn, nhà đầu tư nước ngoài là công ty chứng khoán nước ngoài được mở 02 tài khoản đầu tư gián tiếp tương ứng với 02 mã số giao dịch chứng khoán được cấp: 01 tài khoản đầu tư gián tiếp cho hoạt động tự doanh của mình và 01 tài khoản đầu tư gián tiếp cho hoạt động môi giới chứng khoán của công ty. Đây cũng là điểm mới nổi bật của Thông tư này so với Thông tư 05 trước đây.

Thông tư 03 được ban hành nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho nhà đầu tư nước ngoài tham gia vào thị trường chứng khoán Việt Nam trong bối cảnh một số quy định tại Thông tư 05 không còn phù hợp với thực tế và các căn cứ để ban hành Thông tư 05 này đã được thay thế bằng quy định mới. Trong quá trình đầu tư gián tiếp nước ngoài tại Việt Nam, nhà đầu tư nước ngoài thực hiện hoạt động đầu tư gián tiếp nước ngoài tại Việt Nam lưu ý quy định tại điều khoản thi hành của Thông tư 03 để thực hiện cho phù hợp, đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp của mình. Trong trường hợp Quý Khách hàng và bạn đọc tìm hiểu và có nhu cầu tư vấn liên quan đến các chính sách và quy định mới của Thông tư 03 cũng như các vấn đề liên quan đến mở và sử dụng tài khoản bằng đồng Việt Nam để thực hiện hoạt động đầu tư gián tiếp nước ngoài tại Việt Nam, Văn phòng luật sư NHQuang&Cộng sự sẵn sàng giải đáp, hỗ trợ tư vấn cho Quý khách hàng và bạn đọc về những vấn đề pháp lý liên quan.